

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (četvrto vijeće)

16. rujna 2013.*

„Tržišno natjecanje – Zabranjeni sporazumi – Belgijsko, njemačko, francusko, talijansko, nizozemsko i austrijsko tržište kupaonske opreme – Odluka kojom se utvrđuje povreda članka 101. UFEU-a i članka 53. Sporazuma o EGP-u – Usklađivanje povećanja cijena i razmjena osjetljivih poslovnih informacija
Odgovornost za protupravno ponašanje – Novčane kazne – Smjernice za izračun novčanih kazni iz 2006. – Težina povrede – Koeficijenti – Olakotne okolnosti – Smanjenje iznosa novčane kazne – Značajna dodana vrijednost“

U predmetu T-408/10,

Roca Sanitario, SA, sa sjedištem u Barceloni (Španjolska), koji zastupaju J. Folguera Crespo i M. Merola, odvjetnici,

tužitelj,

protiv

Europske komisije, koju su zastupali F. Castillo de la Torre, A. Antoniadis i F. Castilla Contreras, potom M. Castillo de la Torre, Antoniadis i F. Jimeno Fernández, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva za djelomično poništenje odluke Komisije C (2010) 4185 *final*, od 23. lipnja 2010., koja se odnosi na postupak primjene članka 101. UFEU-a i članka 53. Sporazuma o EGP-u (predmet COMP/39092 – kupaonska oprema) te, podredno, zahtjev za smanjenje novčane kazne izrečene tužitelju tom odlukom,

OPĆI SUD (četvrto vijeće)

u sastavu: I. Pelikánová, predsjednica, K. Jürimäe (izvjestiteljica) i M. van der Woude, suci,

tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 6. ožujka 2013.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: španjolski

Presudu¹ [omissis]

Postupak i zahtjevi stranaka

- 29 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 8. rujna 2010. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.
- 30 Opći sud (četvrto vijeće) je na temelju izvještaja suca izvjestitelja odlučio započeti usmeni postupak i u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih člankom 64. Poslovnika Općeg suda pisano postaviti pitanja strankama, na koja su one odgovorile u danom roku.
- 31 Na raspravi od 6. ožujka 2013. stranke su podnijele svoja usmena očitovanja i odgovore na usmena pitanja Općeg suda.
- 32 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- djelomično poništi članke 1., 2. i 4. pobijane odluke u mjeri u kojoj se oni odnose na njega
 - podredno, smanji iznos novčane kazne koja mu je izrečena;
 - naloži Komisiji snošenje troškova.
- 33 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:
- odbije tužbu;
 - naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo [omissis]

1. 2. Podredni tužbeni zahtjev: smanjenje novčane kazne izrečene tužitelju [omissis]

Drugi argument koji se odnosi na svako smanjenje koje je, ovisno o slučaju, odobreno društvu kćeri tužitelja

- 189 Tužitelj zahtijeva od Općeg suda da proširi pravo na smanjenje novčane kazne, ovisno o slučaju, koje je odobreno jednom od njegovih društava kćeri u njihovim tužbama koje su podnesene u predmetima T-411/10, Laufen Austria/Komisija, i T-412/10, Roca/Komisija. Naime, ako ta odgovornost proizlazi, kako to tvrdi Komisija u pobijanoj odluci, samo iz činjenice da je ono činilo jedinstvenoga poduzetnika sa svojim društvima kćerima Roca France i Laufen Austria, valja primijeniti smanjenje novčane kazne koja im je bila solidarno izrečena u postupcima u povodu tužbi koja su ta društva podnijela.
- 190 Iako se formalno nije pozvala na nedopuštenost toga argumenta, Komisija u biti navodi da tužitelj ne može uputiti na argumente koje su navela njegova društva kćeri Roca France i Laufen Austria u njihovim postupcima kako bi imao pravo na smanjenje novčane kazne koja bi im bila, ovisno o slučaju, odobrena.

1 — Navedene su samo one točke presude za koje Opći sud smatra da ih je korisno objaviti.

- 191 Komisija je u odgovoru na pitanja koja je Opći sud postavio na raspravi kad je riječ o presudi Suda od 22. siječnja 2013. Komisija/Tomkins (C-286/11 P, još neobjavljeno u Zborniku) prilikom ocjene ovoga argumenta, dodala da prema toj presudi samo ako društvo majka i njegovo društvo kći u njihovim tužbama navedu slične zahtjeve, Opći sud može primijeniti smanjenje novčane kazne, naložene društvu kćeri, također i na društvo majku. Međutim, iz te presude nikako ne proizlazi da na društvo majku treba samo po sebi proširiti smanjenje kazne koje je bilo odobreno društvu kćeri u postupku koji je ono započelo.
- 192 Uzimajući u obzir argumente stranaka, najprije valja ispitati dopuštenost drugog argumenta koji je tužitelj istaknuo u prilog osnovanosti svojih zahtjeva za smanjenje novčane kazne i potom ispitati osnovanost navedenog argumenta.

Dopuštenost drugog argumenta

- 193 Potrebno je podsjetiti da, s jedne strane, sukladno članku 21. Statuta Suda i članku 44. stavku 1. točki (c) Poslovnika, u svim tužbama mora biti naveden predmet spora i sažeti prikaz tužbenih razloga.
- 194 Prema toj sudskoj praksi, ta naznaka mora biti dovoljno jasna i precizna da tuženiku omogući pripremu svoje obrane, a Općem sudu odlučivanje o tužbi. Isto vrijedi za svaki zahtjev koji treba biti obrazložen na način koji omogućuje tuženiku i sucu da ocijeni njegovu osnovanost (presuda Općeg suda od 7. srpnja 1994., Dunlop Slazenger/Komisija T-43/92, Zb., str. II-441., t. 183.). Prema tome, da bi tužba bila dopuštena, potrebno je da bitna činjenična i pravna pitanja na kojima se ona temelji proizlaze, barem sažeto, ali na dosljedan i razumljiv način, iz teksta same tužbe. U tom pogledu, iako se pojedine točke u njezinu tekstu mogu poduprijeti i dopuniti upućivanjem na određene dijelove dokumenata koji su joj priloženi, općenito upućivanje na druge dokumente, čak i na one priložene tužbi, ne može umanjiti izostanak bitnih elemenata pravne argumentacije koji se, na temelju gore navedenih odredbi, moraju nalaziti u tužbi (vidjeti presudu Općeg suda od 17. rujna 2007., Microsoft/Komisija, T-201/04, Zb., str. II-3601., t. 94. i navedenu sudsku praksu).
- 195 U ovom slučaju, valja utvrditi da drugim argumentom koji je istaknuo u prilog osnovanosti svojih zahtjeva za smanjenjem novčane kazne, tužitelj ne upućuje samo na, suprotno onomu što Komisija tvrdi, očitovanja koja su podnijela društva kćeri Roca France i Laufen Austria u okviru njihovih tužbi. Suprotno tomu, tužitelj se izričito oslanja na navedeni argument navodeći da, s obzirom na to da je bio odgovoran za djelovanja koja se protive pravilima tržišnog natjecanja koja su počinila navedena društva kćeri samo zbog svojstva društva majke, novčana kazna koja mu je izrečena jednostavno odražava njegovu solidarnu odgovornost. Time je tužitelj razvio vlastitu argumentaciju prema kojoj je smatrao da je mogao imati pravo na smanjenje kazne, koja bi mogla biti izrečena, ovisno o slučaju, njegovim društvima kćerima, u svojstvu društva majke a da pritom nije trebao dokazati, poput društava kćeri, pogrešku koju je počinila Komisija prilikom izračuna novčane kazne.
- 196 U tim uvjetima, valja odbiti Komisijin argument prema kojem je drugi argument kojega je istaknuo tužitelj u prilog osnovanosti svojih zahtjeva za smanjenje novčane kazne nedopušten.

Osnovanost drugog argumenta

- 197 Kao prvo, valja primijetiti da je, s presudom objavljenom na isti dan u predmetu T-411/10, Laufen Austria/Komisija, Opći sud odbio zahtjev društva Laufen Austria za smanjenjem novčane kazne koja mu je izrečena u članku 2. stavku 4. točki (a) i (b) pobijane odluke.
- 198 U tim uvjetima, drugi argument koji je istaknuo tužitelj u prilog osnovanosti svojih zahtjeva za smanjenjem novčane kazne treba odbiti kao bespredmetan s obzirom na to da se on temelji na pravu na smanjenje novčane kazne koje bi bilo odobreno, ovisno o slučaju, društvu Laufen Austria.

- 199 Kao drugo, valja istaknuti da, s presudom objavljenom na isti dan u predmetu T-412/10, Roca/Komisija, Opći sud je smanjio novčanu kaznu solidarno izrečenu Roca France i tužitelju na temelju članka 2. stavka 4. točke (b) pobijane odluke s obrazloženjem da je Komisija počinila pogrešku prilikom ocjene dokaza koje je društvo Roca France podnijelo u svojem zahtjevu za ostvarenje prava na smanjenje novčane kazne s naslova priopćenja iz 2002. o suradnji. U tim uvjetima, Opći sud je, nakon što je odobrio smanjenje novčane kazne za 6%, na temelju članka 2. stavka 4. točke (b) pobijane odluke, društvu Roca France i solidarno s tužiteljem odredio iznos novčane kazne na 6.298.000 eura.
- 200 Prema tome, uzimajući u obzir argumente stranaka, kako su izloženi u točkama 189. i 190. ove presude, valja provjeriti ima li tužitelj, kako on tvrdi, pravo na smanjenje samo na temelju svojega svojstva društva majke koje je solidarno odgovorno za novčanu kaznu predviđenu u točki 199. ove presude, na to isto smanjenje novčane kazne.
- 201 U tom pogledu, valja istaknuti da, prema sudskoj praksi, kad društvo majka stvarno ne sudjeluje u zabranjenom sporazumu i kad se njegova odgovornost temelji samo na sudjelovanju njegova društva kćeri u navedenom zabranjenom sporazumu, odgovornost društva majke smatra se isključivo izvedenom, sporednom i ovisnom o odgovornosti društva kćeri i stoga ne može premašiti odgovornost potonjeg (vidjeti u tom smislu presudu Komisija/Tomkins, t. 191. *supra*, t. 39.) i ne može, prema tome, prelaziti odgovornost toga društva (vidjeti u tom smislu presudu Općeg suda od 24. ožujka 2011. Tomkins/Komisija, T-382/06, Zb. str. II-1157., t. 38., potvrđeno žalbom na presudu Komisija/Tomkins, točka 191. *supra*, t. 39.).
- 202 U ovom slučaju, valja podsjetiti da tužitelj stvarno nije sudjelovao u utvrđenoj povredi. Naime, on je bio odgovoran za djelovanja društva Roca France samo na temelju svojega svojstva društva majke koje je u vlasništvu cjelokupnog kapitala društva kćeri.
- 203 U tim uvjetima, s obzirom na to da se odgovornost, u okolnostima kao što su u ovom slučaju, treba analizirati kao odgovornost koja je isključivo izvedena, sporedna i ovisna o odgovornosti društva kćeri i ne može, prema sudskoj praksi navedenoj u točki 201. ove presude, prelaziti odgovornost društva kćeri, valja, sukladno zahtjevima tužitelja, prihvatiti njegov zahtjev za pravom na smanjenje novčane kazne društvu Roca France.
- 204 Drugi Komisijini argumenti ne mogu dovesti u pitanje taj zaključak.
- 205 Kao prvo, Komisija, oslanjajući se na presude Suda od 14. rujna 1999., Komisija/AssiDomän Kraft Products i dr. (C-310/97 P, Zb. str. I-5363.) i od 29. ožujka 2011., ArcelorMittal Luxembourg/Komisija i Komisija/ArcelorMittal Luxembourg i dr. (C-201/09 P i C-216/09 P, Zb. str. I-2239., t. 142.) navodi da, s obzirom na to da tužitelj nije istaknuo nijedan argument kad je riječ o novčanoj kazni koja mu je solidarno izrečena, pobijana odluka stekla je svojstvo pravomoćnosti u tom pogledu, neovisno o svakom smanjenju novčane kazne, koje bi, ovisno o slučaju, moglo biti odobreno jednom od tužiteljevih društava kćeri u postupcima u povodu tužbi koje su ona podnijela.
- 206 U tom pogledu, valja primijetiti da, u presudama navedenim u točki 205. ove presude, Sud je presudio da, ako adresat odluke odluči podnijeti tužbu za poništenje, sud Unije odlučuje samo o dijelovima odluke koji se na njega odnose. Naprotiv, oni koji se odnose na druge adresate koji ih nisu pobijali, nisu predmet spora o kojem odlučuje sud Unije (presude Komisija/AssiDomän Kraft Products i dr. točka 205. *supra* t. 53. i ArcelorMittal Luxembourg/Komisija i Komisija/ArcelorMittal Luxembourg i dr., točka 205. *supra*, t. 142.).
- 207 Međutim, s jedne strane, valja primijetiti da ta sudska praksa nije relevantna u ovom slučaju. Naime, ona se odnosi na učinke djelomičnog poništenja odluke. Prema tome, ona ne dovodi u pitanje zaključak prema kojemu, ako je odgovornost društva majke isključivo izvedena iz odgovornosti njegova društva kćeri, odgovornost prvog društva ne može prelaziti odgovornost drugog (vidjeti u tom smislu presudu Komisija/Tomkins, točka 191. *supra*, t. 46. do 50.). U tim uvjetima, Opći sud može

primijeniti smanjenje na društvo majku u okviru postupka u povodu tužbe koju je ono podnijelo i s kojom je zahtijevalo smanjenje novčane kazne koja je bila odobrena društvu kćeri u okviru postupka u povodu tužbe koju je podnijelo.

- 208 S druge strane, u mjeri u kojoj se Komisijin argument treba shvatiti na način tako da se njime upućuje na to da bi, prihvaćajući drugi argument koji je istaknuo tužitelj u prilog osnovanosti svojih zahtjeva za smanjenjem novčane kazne, Opći sud odlučio *ultra petita*, valja podsjetiti na to da, kako je to utvrđeno u točki 195. ove presude, time što tužitelj u okviru drugog dijela tužbenog zahtjeva podredno zahtijeva smanjenje novčane kazne koja mu je izrečena, predstavlja argumentaciju u prilog osnovnosti navedenog argumenta. Prema tome, Opći sud treba, uzimajući u obzir tu argumentaciju, a ne na temelju tužbenih razloga, koje je naveo po službenoj dužnosti, u ovom slučaju odobriti smanjenje novčane kazne tužitelju.
- 209 Kao drugo, u odgovoru na usmeno pitanje Općeg suda, Komisija je u biti navela da proširenje prava na smanjenje novčane kazne na društvo majku koje je odobreno društvu kćeri u okviru postupka u povodu tužbe koje je ona podnijela jest uvjetovano, kao što i proizlazi iz t. 56. presude Komisija/Tomkins, t. 191. *supra* time što su društvo majka i društvo kći u njihovim tužbama istaknula slične tužbene razloge. Međutim, u ovom slučaju, tužitelj je propustio uputiti na pogrešku koju je Komisija navodno počinila prilikom izračuna novčane kazne koja je solidarno izrečena tužitelju i njegovim društvima kćerima.
- 210 U tom pogledu, valja primijetiti da, u t. 56. presude Komisija/Tomkins, točka 191. *supra*, Sud je potvrdio da, ako u njegovoj tužbi, Tomkins plc nije naveo pogrešku o primjeni koeficijenta s naslova odvratanja, Opći sud je pravilno smanjio novčanu kaznu, iako je tužbu podnio Pegler Ltd, društvo kći Tomkinsa, nakon što je Opći sud utvrdio takvu pogrešku (presuda Općeg suda od 24. ožujka 2011., Pegler/Komisija, T-386/06, Zb. str. II-1267., t. 134. i 144.).
- 211 Međutim, u ovom slučaju, iako je točno da tužitelj nije naveo nijednu pogrešku koju je Komisija navodno počinila prilikom izračuna novčane kazne koja mu je solidarno izrečena s Roca France, valja neovisno o tome primijetiti da, suprotno okolnostima predviđenim u točki 56. presude Komisija/Tomkins, točka 191. *supra*, tužitelj je formalno istaknuo argument kojim je zatražio od Općeg suda smanjenje novčane kazne odobrene, ovisno o slučaju, jednom od njegovih društava kćeri. Prema tome, u ovoj presudi nije moguće primijeniti zaključke navedene u t. 56. presude Komisija/Tomkins, točka 191. *supra*.
- 212 U tim uvjetima, valja prihvatiti drugi argument koji je tužitelj istaknuo u prilog svojim zahtjevima za smanjenje novčane kazne, s obzirom na to da je tužitelj zatražio smanjenje novčane kazne koja je odobrena društvu Roca France.
- 213 Prema tome, valja smanjiti novčanu kaznu iz članka 2. stavka 4. točke (b) pobijane odluke solidarno izrečenu tužitelju za 6%, odnosno za 402.000 eura. Prema tome, Opći sud određuje navedenu novčanu kaznu na 6.298.000 eura.

[omissis]

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (četvrto vijeće),

proglašava i presuđuje:

1. **Iznos novčane kazne solidarno izrečene društvu Roca Sanitario, SA, u članku 2. stavku 4. točki (b) odluke Komisije C(2010) 4185 *final*, od 23. lipnja 2010., koja se odnosi na postupak primjene članka 101. UFEU-a i članka 53. Sporazuma o EGP-u (predmet COMP/39092 — kupaonska oprema) je 6.298.000 eura.**
2. **U preostalom dijelu tužba se odbija.**
3. **Europska komisija snosit će, pored vlastitih troškova, i jednu trećinu troškova društva Roca Sanitario.**
4. **Društvo Roca Sanitario snosit će dvije trećine vlastitih troškova.**

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 16. rujna 2013.

Potpisi